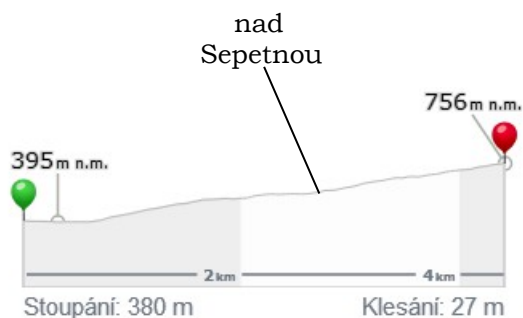

Z OSTRAVICE NA STAŠKOV (modrá)

Ostravice, zast., ŽST	402m	0 km
U Bezručova srubu	398m	0,5 km
Staškov, rozc.	755m	4,0 km

START

Ostravice

BUS zastávka Ostravice, rest. U Tkáčů

ŽST zastávka Ostravice zastávka

CÍL

sedlo Staškov

Tyto údaje od Mapy.cz mohou být nepřesné.

TURISTICKÉ INFORMACE

Ostravice je známé turistické centrum ležící na stejnojmenné řece mezi Smrkem a Lysou horou. Založena byla kolem hamrů při menších nalezištích železné rudy ve 2. pol. 16. stol. První zmínka o ní pochází z roku 1581, kdy patřila pod Hukvaldské panství. Do roku 1928 byla rozdělena řekou na moravskou a slezskou část, přehnal se přes ni rozmach dřevařství, avšak do dnešních dnů se z této éry dochovala pouze arcibiskupská pila u konečné zastávky vlaku. Po zaniklých pilách zůstal jen upravený náhon a pár kamenů. V obci stojí dva kostely: evangelický z roku 1874 při cestě na Lysou horu a katolický kostel Nejsvětější Trojice z roku 1789 při hlavní silnici na Bílou. Proti proudu řeky naleznete přehradu Šance (1969) – zdroj pitné vody pro Ostravsko.

Cedule **Ostravice, zast., ŽST (402m)** visící na sloupku železniční zastávky vám předpovídá 0,5km chůze ke dvěma místním zajímavostem. Nejdřív ale přejdete perón a vydáte se vyšlapanou pěšinou podél kolejí k silnici, která hned míří přes most k ukazateli **U Bezručova srubu (398m)**. Ještě před mostem odbíhá doprava značková odbočka. Po cca 300m se tudy dostanete k peřejím, které jsou oblíbeným výletním místem, neboť se tu dá koupat či posedět jen tak na prosluněných kamenných terasách. Zároveň jde o chráněnou **Přírodní památku Koryto řeky Ostravice** o ploše 0,8ha, vyhlášenou v roce 1966. Nachází se v nadmořské výšce 396-399m a tvoří ji obnažené skalní prahy s peřejemi, jež jsou významnou geologickou lokalitou. Horizontální vrásnění karpatského flyše v říčním korytě totiž způsobil kontakt dvou příkrovových jednotek, kdy se slezská jednotka nasunula na tu podslezskou. Vody Ostravice trvale obývá vranka pruhoploutvá, v dutinách strmých břehů hnízdí skorec vodní a od roku 1993 jsou zde pravidelně pozorovány pobytové znaky vydry říční. Tok lemují porost s převládajícím javorem klenem, olší lepkavou a jasanem ztepilým.

Řeka Ostravice tvořila s menšími odchylkami po celé své délce až do 1.12. 1928 moravsko-slezskou zemskou hranici. Poté bylo České Slezsko kvůli své malé velikosti a omezení vlivu zdejší německé menšiny spojeno s Moravou. Moravská obec Ostravice se původně rozkládala po svém břehu až k Bílé a část za řekou zvaná Hamrovice patřila ke slezským Starým Hamrům. K restrukturalizaci katastrů do dnešní podoby došlo 1.7. 1951. V upomínku této doby jsou na všech ostravických hlavních mostech instalovány cedule označující moravský a slezský břeh. Ve Slezsku, asi 200m vlevo od rozcestníku stojí **Bezručův srub**. Jde o chatu, v níž básník Petr Bezruč strávil stáří, chodíval se odtud nahý koupat do řeky nebo podnikal výplazy na Lysou horu. Básník **Petr Bezruč** (15.9. 1867 – 17.2. 1958), vlastním jménem Vladimír Vašek, patří k nejvýznamnějším představitelům české poezie své doby, byť napsal jednu jedinou básnickou sbírku – Slezské písně. Výjimečné verše, poukazující bez servítků na sociální a národnostní problémy českých obyvatel Slezska, nemají svým stylem obdobu, stejně jako Bezručův exaltovaný způsob tvorby. Neví se s jistotou, kolik let sbírka vznikala, ani zda jsou všechny básně v ní skutečně jeho. O Bezručovi se dá s jistotou říct jenom to, že se narodil v Opavě, vychodil gymnázium v Brně a 3 roky studoval v Praze klasickou filologii. Víc než studiu se ale věnoval obrázení hospod, pitkám se spolužáky, kouření a kartám. To jediné jej prý probouzelo z melancholie a uzavřenosti. Rodinné finanční problémy však donutily Bezruče vrátit se do Brna a najít si práci, aby nebyl matce na obtíž. Ke svému okolí se v tom čase choval sobecky, apaticky a vedl nezřízený život. K osobnostnímu přerodu u něj dochází až po přesunu do Místku, kde získává práci poštovního úředníka a potkává Ondřeje Boleslava Petra. Petr jej bere na túry po okolí a ukazuje mu těžký život místních. Z dříve apatického Vladimíra Vaška se náhle stává vášnivý zastánce práv chudých Slezanů. Navíc se zamilovává do Dody Bezručové. O rok

později (1893) páchá bohužel O.B. Petr sebevraždu, načež (1894) umírá Vaškova matka a on musí zpátky do Brna postarat se o rodinu. Tam si mění jméno na Petr Bezruč – podle dvou lidí, kteří pro něj v Místku tolik znamenali – začíná psát básně a stává se známou osobností. Není to ale ku prospěchu. V roce 1915 jej zatýká policie, neboť mu je přisouzeno autorství cizí vlastizrádné básně a je obviněn kvůli výhružnému kontextu své vlastní básně. Ve vězení stráví rok a soudní tahanice se zaměstnavatelem se s ním táhnou až do října 1918. Po vzniku Československa je Bezruč oslavován jako národní umělec, sláva ho ale nezajímá. Čím dál víc se stahuje do samoty, utíká před veřejností a rád vyráží na túry po Beskydech. S blízkým přítelem, básníkem Otakarem Bystřinou si v roce 1920 kupují staré fojtství na břehu Ostravice, kam jezdívají na letní dovolené. Tady také Bystřina v roce 1931 umírá. Bezručovi zůstává po rozdělení majetku část zahrady, paseka, les a stodola. Tu s pomocí přátel přestavuje na obytný srub dle vlastního návrhu – dnešní Bezručův srub. Konec života strávil Bezruč u své rodiny v Kostelci na Hané, kde se mu již naplno rozjela tuberkulóza, kterou trpěl od svých 32 let. Zemřel v olomoucké nemocnici v úctyhodném věku 90 let. Bezručův srub zdědilo Slezské zemské muzeum, jež dbá na zachování stejné atmosféry, jako když tu Petr Bezruč žil. Obytná část domu byla ponechána v původní podobě včetně zařízení interiéru a v přilehlém dřevníku vznikla roku 1983 expozice s názvem Krajem Petra Bezruče.

Modrá šipka rozcestníku ukazuje 3,5km doprava na Staškov. Zatímco kolem vody byl doposud terén rovný, po 100m za odbočkou začíná stoupák. Úzká asfaltka se stáčí doleva, absolvuje nepřehlednou zatáčku v úseku lesa a namáhavě šplhá obydlenými Hamrovicemi přímo proti svahu Ostré hory (783m). Výhledy se zatím soustřeďují pouze na protější masiv Smrku (1276m) s předvrcholy Malý Smrk (1173m) a Smrček (858m), na rozplácly Žár (630m), vrcholek Kněhyně (1257m) a obliny Velké Stolové (1045m) s Nořičí horou (1047m).

Za posledním stavením končí asfaltový povrch. Přejdete tedy do lesa na šotolinu a středním stoupáním se po improvizované příjezdovce doběříte k další řadě chat, které podejdete. Široká pěšina tu nabízí omezené výhledy do Frenštátské brázdy, která, lemována masivem Odřejníku (964m), končí při úpatí Veřovických vrchů. Ty jsou zastoupeny trojvrším Kyčera (875m), Malý Javorník (838m) a Velký Javorník (917m).

Šotolinová stezka se po chvíli napojuje na úboční asfaltku z Malenovic do Ostravice. Dřív se modrá značka asfaltu vyhýbala a vystoupávala lesem až k dalším chatám, nyní však osadu podchází a přivádí potenciální klientelu k horské chatě Ostrý. Z její terasy se naskýtají další výhledy do údolí Ostravice, na Frenštátskou brázdou a kopce kolem ní.

Silnička pokračuje kolem chaty rovně, po vrstevnici, čili téměř po rovince. Ve chvíli, kdy ale začne klesat do údolí Sepetného potoka, modré značení uhýbá vlevo do lesa na vyšlapanou pěšinu, po níž teď budete notnou chvíli středně stoupat. Nato potkáte další vrstevnicovou stezku, po které zamíříte doprava, jakoby k hotelu Sepetná. Na Sepetné se starají o značení lokálních stezek, proto najednou všude kolem visí rozcestníky s medvědími symboly. Hosté se díky nim mohou vydat třeba k Medvědí skále v lese nad vámi. Samotný hotel sice neuvídíte, ale rozcestím nad ním prochází i modrá značka Klubu českých turistů. Těsně u něj přejdete z lesní pěšiny na asfaltovou cestu, která obkružuje dvouvrší Ostrá hora (783m) – Staškov (752m).

Rozcestím pod malou skálou vede hranice **Chráněné krajinné oblasti Beskydy**. Beskydy jsou krajinou horský hřebenů, hlubokých údolí, zurčících říček, rozlehlých lesů, rozkvetlých strání i starobylých dřevěnic. Krajinou, která u nás nemá obdoby, neboť zde končí, a zároveň dosahuje nejvyšších nadmořských výšek západní výběžek karpatského oblouku – zelené páteře střední Evropy. Nejvyšším bodem českých Beskyd je právě Lysá hora (1323m), na jejímž úbočí se právě nacházíte. Mezi nejvýznamnější přírodní hodnoty CHKO patří zejména původní pralesovité porosty s výskytem vzácných karpatských druhů živočichů a rostlin. Unikátní jsou povrchové i podzemní pseudokrasové jevy, mimořádná je též estetická hodnota a pestrost krajiny vzniklá historickým soužitím člověka s přírodou. Přírodní hodnoty Beskyd zdůrazňuje 60 maloplošných chráněných území (7 NPR, 28 PR a 25 PP), vyhlášení 2 ptačích oblastí, územní překrytí CHKO s mezinárodně významným ptačím územím (IBA) a navržení celé CHKO za evropsky významnou lokalitu. CHKO Beskydy zahrnuje území o rozloze 1160km² a vyhlášena byla 5.3. 1973.

Podle instrukcí modré značky se vyhoupnete ke skalce a po příjemné silničce půjdete nyní zalesněným úbočím středním sklonem vzhůru ku Staškovu. Zakrátko dorazíte pod úzkou sjezdovku sportovního klubu Ostrý, kde stojí také jejich (očividně neudržovaná) lyžařská chata. Silnice se vzápětí ostře stáčí napravo, přičemž v zatáčce vyvěrá upravený pramen Pod Ostrou. Následuje serpentýna doleva a úsek okrajem mýtiny, který však již zarůstá náletovou dřevinou. Dřívější výhledy na vrchol Lysé hory (1323m) s rozsochou Lukšinec, Smrčinu (810m) a Smrk (1276m) s Malým Smrkem (1173m) tak pomalu mizí.

Silnička opět zatačí do dvou serpentýn, trochu výrazněji stoupá a hned nato přichází na osadu Za Ostrou, kde stojí moderní dřevěnice. Díky odlesnění tu vznikl široký prostor s impozantním výhledem na celou jihozápadní stranu Lysé hory, od zvolna stoupající rozsochy Lukšinec, přes vrchol, až po výstupek jižní rozsochy Kobylanka (1054m). Pohlédnete na mozaiku lesů okolo vršku s vysílačem. Světlejší nízký les označuje lokalitu zvanou Velké větry, kudy vede červeně značený turistický chodník. Tmavý starý les, jenž Velké větry zprava obklopuje, je od 4.7. 1956 chráněný jako Národní přírodní rezervace Mazák (92,91ha). Z přírodního hlediska je to asi nejvýznamnější chráněná oblast v obvodu Lysé hory. V nejvyšších partiích NPR je vylišený 8. lesní vegetační stupeň, což je označení pro polohy nad horní hranicí lesa s výskytem zakrslých

smrků, případně klečí, s nesouvislou vegetací lišejníků a mechorostů. Velmi prudké svahy v oblasti zdrojnic potoka Mazák jsou rozřezány stržemi o značném spádu, jež se staly osudnými nejednomu zbloudilci. Části svahů jsou překryty balvanitým pláštěm, místy s kamennými moři. Bohužel to odtud ale není vidět.

Nad osadou vstoupíte do lesa, kde vás čeká poslední serpentýna, tentokrát pravotočivá. Přímo v jejím ohybu začíná odbočka k Medvědí skále, což je 9m vysoký pískovcový objekt s jištěním pro skálolezce. Asfaltka pokračuje středním sklonem po úbočí Ostré hory až do sedla Staškov. Krátce před cílem vyjdete z lesa do průseku s výhledem na vrchol Lysé hory a Smrčinu, načež se objeví cesta k chatě **U Zbuja**. Dřevjanka U Zbuja je původní beskydská usedlost z roku 1836 a do roku 1998 se na místním gruntu hospodařilo. Po rekonstrukci slouží od roku 1999 jako horská chata. Modrá značka kolem ní však nevede, pouze zelená. Obě barvy spolu nyní postupují posledních 150m lesem na tzv. Albínovo náměstí, kde visí ukazatel **Staškov, rozc. (755m)**. Zelená značka odtud pak pokračuje 2km vzhůru na Lukšinec nebo 4,5km dolů na Novou Dědinu.

Mimochodem ke vzniku názvu **Albínovo náměstí** se váže humorná historka. V Malenovicích žil lesník Albín Vančura (1925-1997), který jednoho dne přepísnul plán těžby dřeva a na křižovatce lesních cest v sedle Staškov vytvořil omylem rozsáhlou mýtinu. Aby to nevypadalo hloupě, upravili lesáci takto vzniklý prostor do podoby drobného lesního náměstíčka a z legrace mu začali říkat Albínovo náměstí. Ten pojem se vžil, takže v současnosti tu pod tímto názvem najdete cyklo/ski rozcestník, nadstřešené odpočívadlo a lavičky. A ta mýtinu je tu dodnes!